

Necessitats de l'oxigen del Fons de Liquiditat i penalitzats per un sistema de finançament injust que Rajoy es nega a revisar, els Pressupostos de l'Estat de 2015 reblen encara més en la penúria econòmica dels Països Catalans. Les inversions per a l'any vinent se situen als nivells de l'etapa de govern de José María Aznar. I mentrestant, els Països Catalans es veuen llastats per un dèficit fiscal d'11.911 milions d'euros per any.

Uns pressupostos aznarians

L'any 2003 per primera volta Cristóbal Montoro va prescindir dels feixucs volums que contenien el detall dels Pressupostos Generals de l'Estat (PGE). Aquell any, l'aleshores ministre del govern de José María Aznar va jubilar el paper i va presentar el document als periodistes en un CD. Una dècada després, Montoro –ara com a ministre del govern Rajoy– ha fet públics els Pressupostos per a 2015 a través d'una tauleta. Per a balears, catalans i valencians l'ús d'aquest suport tecnològic és la principal novetat dels pressupostos. Perquè, de fet, si un es mira els números amb detall, troba que les inversions que l'Estat farà durant l'any vinent a cadascun dels tres territoris són, des del punt de vista estrictament numèric, molt semblants als de l'etapa de govern de José María Aznar. I això a pesar que han passat deu anys des que el de Valladolid va abandonar la Moncloa.

Dit això, no és estrany que la presentació dels Pressupostos Generals de l'Estat per a 2015 hagen alçat una onada d'indignació als Països Catalans. Ningú, a casa nostra, no està satisfet amb un repartiment de fons que, un any més, deixa les Illes, Catalunya i

País Valencià com les ventafocs de l'Estat. Per a la patronal catalana de pimes Cecot els pressupostos presentats per Montoro són un “fre per a la competitivitat del teixit productiu català i un greuge comparatiu”. Per a Vicente Boluda, president del *lobby* empresarial valencià AVE, entitat que d'un temps ençà ha disparat amb pólvora contra Madrid, les inversions estatals per a 2015 “són clarament insuficients”.

Les partides que l'Estat destina als Països Catalans no han fet més que atiar l'enuig d'una classe empresarial que en els últims anys ha pres consciència de l'escanyament a què la sotmet Madrid. Després d'un any ple de prec de la classe empresarial per millorar els fons que es destinen a cadascun dels tres territoris, les partides pressupostades pel Ministeri d'Hisenda són vistes com una provocació en tota regla. En lloc d'utilitzar els PGE per congraciar-se amb uns territoris que –amb raó de causa– fa temps que pregonen la seua marginació, el document no ha fet sinó ficar més llenya al foc.

Tres aneguts lletjos. I és que els pressupostos “de la consolidació”, com els ha qualificat Cristóbal Montoro,

El ministre d'Hisenda Cristóbal Montoro i el

han caigut com un gerro d'aigua freda a casa nostra. Perquè, si bé registren avanços significatius respecte a les xifres de l'any passat (quan les quantitats destinades foren irrisòries), la millora no pot maquillar que les Balears, Catalunya i el País Valencià continuen a la cua en les inversions de l'Estat i romanen a molts punts de distància de la mitjana estatal.

El de les Balears és un cas paradigmàtic. Amb 138,4 milions contemplats per a l'any vinent, la partida inversora

president del Congrés Jesús Posada en la presentació dels pressupostos generals de l'estat dimarts passat.

experimenta un increment del 87% respecte de l'exercici anterior, cosa que suposa l'augment més gran d'entre totes les comunitats autònomes. S'ha de tenir en compte, però, que el 2014 l'Estat va destinar-hi una inversió de només 74,3 milions, la xifra més baixa de les dues últimes dècades. Dit això, aquest increment no pot maquillar que les Illes continua sent el territori pitjor tractat per l'Estat. Perquè si es mira la mitjana d'inversió per habitant, les Balears només reben 125,7 euros per persona, una xifra

que està molt per sota dels 241,15 euros de mitjana a tot l'Estat o dels 699,7 euros que, l'any vinent, rebrà un castellano-leonès. Tampoc cal perdre de vista que 110 dels 138 milions d'euros estan destinats als ports i aeroports de les Illes, unes infraestructures que rendeixen a l'Estat molt més del que reben.

Davant la realitat de les xifres, els partits de l'oposició han eixit en tromba a criticar Rajoy i Bauzà. El Govern balear, que l'any passat no va amagar el seu descontentament (Bauzà va ar-

ribar a dir que eren "molt injustos"), ha optat en aquesta ocasió per contemporitzar i, amb la vista posada en les eleccions autonòmiques, congratular-se de la millora de les dades respecte de l'any passat.

Clams amb sordina. Menys benèvol ha estat el també popular Alberto Fabra. El president valencià considera que el govern de Mariano Rajoy "ha fet un esforç important però insuficient" envers el País Valencià. Els Pres-

supostos contemplen inversions per valor de 776 milions d'euros, la qual cosa significa un increment del 26,5% respecte a l'exercici anterior. Amb tot, els valencians continuen a la cua pel que fa a la inversió per habitant, amb una mitjana de 155,4 euros. El País Valencià rebrà l'any vinent 776 milions d'euros de l'Estat en inversions; l'any 2001, quan governava José María Aznar, en va rebre 763 milions.

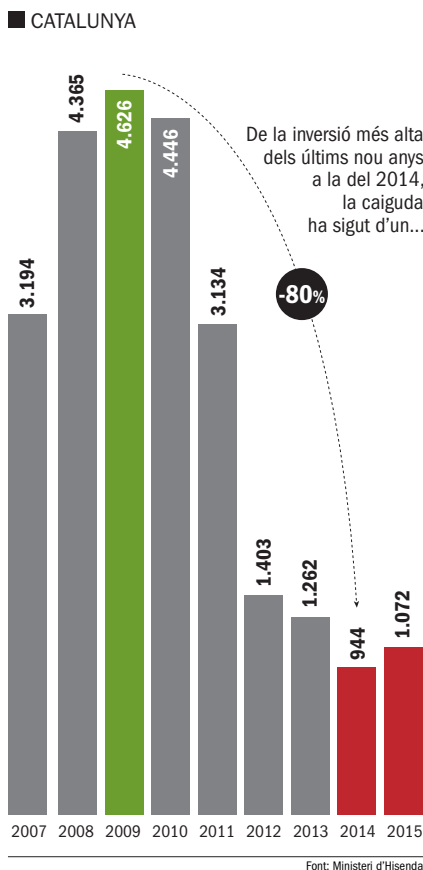
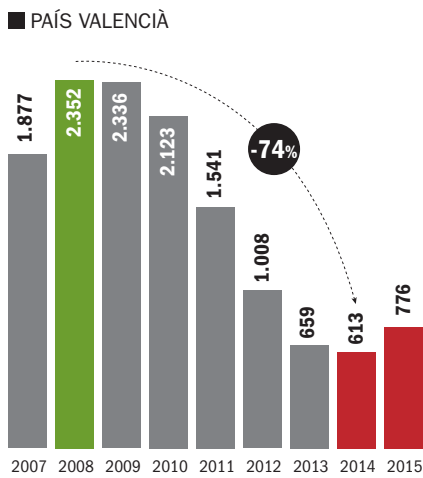
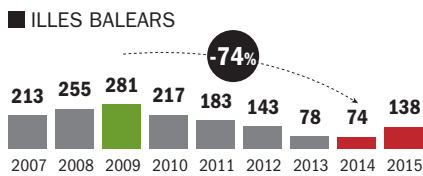
Els PGE per 2015 desacrediten un poc més a l'actual inquilí del Palau de la Generalitat. En els dos últims anys, Alberto Fabra ha hagut de veure com Madrid desoïa, en ocasions amb discipència, les seues peticions de més inversions i un millor finançament. El de Castelló havia convertit el canvi del model de finançament en el seu principal cavall de batalla però s'ha trobat reiteradament amb les negatives de Madrid, de qui només ha pogut esgarrapar algunes concessions de mida menor, com ara l'anomenat "dèficit a la carta". Al llarg de tota la legislatura el menysteniment de Madrid ha corcat l'autoritat de Fabra. Els PGE presentats per Montoro la setmana passada no fan més que posar en evidència la seua debilitat, per més que ell s'esmeri a pregonar davant l'opinió pública que el País Valencià "és la tercera comunitat amb l'increment més gran".

Castigats sense quartos. Mentre a València i Palma han tractat de veure el got mig ple, a Barcelona tothom veu el got completament buit. Polítics i empresaris coincideixen a assenyalar que els PGE suposen un càstig a Catalunya pel seu "desafiament independentista", com solen anomenar-ho a Madrid. Amb les xifres posades a sobre de la taula, el govern espanyol busca "l'asfíxia" de Catalunya, segons el conseller d'Economia i Coneixement, Andreu Mas-Colell. "Se'ns demana un desmantellament sever dels pilars bàsics de l'estat del benestar, que el Govern no implementarà", va dir el conseller en la sessió de control al parlament de la setmana passada.

Catalunya té assignats per a l'any vinent 1.072,2 milions d'euros, això és 128 milions d'euros més que l'any passat (un increment del 13,5%). A primera vista, doncs, la dada podria invitar a la benaurança. Ara bé, una ullada més

Evolució de les inversions de l'Estat als Països Catalans

Milions d'euros

Font: Ministeri d'Hisenda

detallada obliga a la cautela. Perquè Catalunya, a l'igual que Balears i País Valencià reben una inversió mitjana per habitant per sota de la mitjana estatal: en concret, 145 euros per habitant. A més, en un context d'increment de les inversions (de mitjana la pujada és del 15,1%), Catalunya creix per sota de la mitjana (un 13,5%).

Cornuts i pagar el deute. Les xifres posen en evidència que 2015 tornarà a ser un any de vaques magres per als Països Catalans. Però, a més, certifiquen que els territoris de l'arc mediterrani continuen sent els pagadors d'Espanya. Els Països Catalans reben una proporció de la inversió de l'Estat per sota de la seua contribució al PIB, és a dir, aporten més que no reben. Així, mentre que les Balears aporten el 2,1% del PIB, només reben l'1,2% de les inversions. El País Valencià aporta el 9,6% de la riquesa (té el 10,8% de la població) i només rep el 6,9% de les inversions. Per últim, el Principat, que aporta el 19% del PIB, només té assignat el 9,5% de la inversió, la qual cosa representa la xifra més baixa des de l'any 1999. Només quan al País Valencià i Catalunya s'ha construït la línia de gran velocitat AVE amb Madrid (que, no s'ha d'oblidar, beneficia principalment la capital espanyola, sobretot en el cas de València) les xifres s'han aproximat a la mitjana.

El greuge dels PGE se suma a la negativa del govern de Mariano Rajoy a revisar el model de finançament. Teòricament, la revisió s'hauria d'haver fet aquest any –el darrer model es va pactar l'any 2009 i havia de tenir una vigència de cinc anys–, però el govern espanyol l'ha ajornada *sine die* amb l'argument que no volen "crear conflictes entre comunitats autònomes". Això afecta molt especialment Balears i el País Valencià, que es troben entre les comunitats autònomes més perjudicades per l'actual model de finançament. Tant un govern com l'altre reclamen de fa temps la revisió del model actualment vigent, però Madrid ha preferit fer l'orella sorda a aquesta reclamació.

Atendre aquesta petició seria del tot urgent per als Països Catalans, que fins ara han hagut de cobrir els serveis bàsics als ciutadans a força de recórrer al dèficit. En temps de vaques

magres, l'històric infrafinançament ha provocat que les tres administracions autonòmiques hagen hagut d'acudir als mecanismes extraordinaris de finançament habilitats per l'Estat (Fons de Liquiditat de Proveïdors, Pla de Pagaments als Proveïdors...). Aquestes línies de finançament han permès salvar els comptes dels tres últims anys, però també estan provocant un augment considerable del deute de les tres comunitats autònomes. És a dir, estan traslladant el problema a la següent generació perquè els mecanismes habilitats per l'Estat no són ajudes a fons perdut sinó crèdits que s'hauran de retornar. Catalunya acumula en l'actualitat un deute de 61.800 milions d'euros, per 34.700 milions del País Valencià i 7.500 de les Balears.

Contribuents nets i escanyats.

Quantificar l'espòli que pateixen els Països Catalans no resulta senzill, en la mesura que hi ha estudis diversos per cada territori però cadascun utilitza una metodologia diferent. En tot cas, hi ha la referència de les balances fiscals (les balances fiscals es calculen, a grans trets, de restar al total de despesa de l'Estat en una comunitat autònoma, les aportacions d'aquesta a la caixa comuna) que abans de les vacances va publicar el Ministeri d'Hisenda. Segons el document que va dirigir Àngel de la Fuente, Catalunya pateix un dèficit fiscal de 8.455 milions d'euros, per 2.018 milions del País Valencià i 1.438 milions de les Illes. O el que és el mateix, els Països Catalans enviaren a la caixa comuna i no se'ls va retornar un total de 11.911 milions d'euros. La xifra encara

El dèficit fiscal dels Països Catalans suma 11.911 milions d'euros.

podria ser més alta si es té en compte que per al càlcul de les balances fiscals es va utilitzar el mètode de càrrega-benefici, pel qual es distribueixen les despeses dels serveis centrals de Madrid de manera homogènia entre totes les comunitats autònomes, la qual cosa fa augmentar el dèficit fiscal de Madrid i disminueix el de la resta de les comunitats autònomes.

El País Valencià aporta el 9,6% de la riquesa i només rep el 6,9% de les inversions

L'any 2012 Solidaritat Catalana per la Independència va calcular en 26.800 milions d'euros l'espòli fiscal al qual es sotmetia els Països Catalans (16.500 milions d'euros corresponien al Principat, 6.500 al País Valencià i 3.800 a les Balears). D'acord amb l'estudi realitzat per Solidaritat, el 32% dels impostos que paguen els habitants dels Països Catalans no reverteixen en el territori, i són els balears, amb un 44% dels impostos enviats a Madrid i no retornats, els qui estan en una posició més dolenta. A més, Espanya no retorna el 14,1% de la riquesa generada a les Balears, el 8,1% de la del Principat i el 6,3% del País Valencià.

Violeta Tena

Cines Babel Vicente Sancho Tello, 10. · València

A most wanted man

d'Anton Corbijn

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS :
4,40 € De dilluns a dijous
i 6€ cap de setmana.

(Cal acompanyar el justificant de pagament)

Si ets lector d'EL TEMPS:
5,60€ de dilluns a dijous
excepte vespra de festiu i festius.

